

มติชน สุดสัปดาห์

Matchweek Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 7 - พุธสัปดาห์ 13 มิถุนายน 2562

ปีที่: 39

ฉบับที่: 2025

หน้า: 31 (เต็มหน้า), 32

Col.Inch: 194.93

Ad Value: 93,566.40

PRValue (x3): 280,699.20

คลิ๊ป: สีสี่

หัวข้อข่าว: รายงานพิเศษ: รอมฎอนเลือด กระแสและข้อเสนอของผู้นำมุสลิม

แผ่นดินแล้ว ก็ประหนึ่งว่าเราได้สังหารมนุษย์ทั้งมวล...”

ในอีกโองการหนึ่ง พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าได้ทรงชี้ถึงผลตอบแทนและการลงโทษอย่างรุนแรงไว้สำหรับบรรดาผู้ที่ลงใจสังหารผู้ศรัทธา โดยที่พระองค์ตรัสว่า

“และผู้ใดสังหารผู้ศรัทธาโดยเจตนา ดังนั้น การตอบแทนของเขา ก็คือนรกยะอันหนักหน่วงที่เขาจะอยู่ในนั้นตลอดกาล และอัลลอฮ์ก็ทรงกริ้วโกรธเขา และทรงสาปแช่งเขา (คือขับออกจากความเมตตาของพระองค์) และทรงเตรียมการลงโทษอันใหญ่หลวงไว้แล้วสำหรับเขา”

นายอับดุลกอเดร์ มัสแอละ นักวิชาการอิสลามอีกคน สหกรณ์เรื่องนี้ว่า “ใจคอไม่ยอมให้รอมฎอนจากไปอย่างสงบเสียหรือ...?”

การก่อเหตุยิงสดที่บุรีรัมย์เสียชีวิต... ไม่ว่า จะเกี่ยวกับเหตุความไม่สงบ หรือขัดแย้งส่วนตัว มันก็คือการฆ่าชีวิตคนในเดือนรอมฎอน ในช่วงสิบวันสุดท้าย อันเป็นช่วงที่มุสลิมต่างก็ตั้งใจในการทำความดี และเป็นช่วงที่มุสลิมเตรียมตัวต้อนรับวันอีดิฟิตรี...

ลักษณะการฆ่าตามข่าว ถือว่าเลือดเย็นมาก คือการประคบยิง ซึ่งลักษณะนี้เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นเสมอๆ ในเหตุการณ์ที่สามจังหวัดชายแดนใต้... ก็เข้าอีกรอบเดิมคือ ผู้ก่อเหตุคือใคร คงไม่ต้องบอกว่าทำเพื่ออะไร การฆ่าชีวิตคน ไม่ว่าเขาจะเป็นใคร ในอิสลามถือว่าเป็นบาปใหญ่ ยิ่งการฆ่าผู้บริสุทธิ์ด้วยแล้ว...

สิ่งที่น่าสังเกตคือ ช่วงนี้เป้าหมายที่อ่อนแอ ไร้ทางสู้ จะตกเป็นเป้าใหญ่ และผู้ที่อยู่เบื้องหลังซึ่งไม่ทราบว่ามีเป้าหมายที่ลึก เพื่อให้เกิดข้อสันนิษฐานในมุมมองกลับ ว่าใครเป็นผู้กระทำ และใครอยู่เบื้องหลัง

สมาคมโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสงขลาได้เรียกร้องผู้กระทำว่า อย่าล้าเส้นฆ่าผู้บริสุทธิ์ในพื้นที่สาธารณะ รวมทั้งสมาคมจะร่วมแก้ปัญหาชายแดนอย่างสันติวิธีผ่านการศึกษาและขอเรียกร้องขอพื้นที่สาธารณะปลอดภัยช่วงรอมฎอนและตลอดไป

และในวาระ 10 วันสุดท้ายรอมฎอนและวันตรุษอีดิฟิตรี ทางสมาคมยังขอให้ทุกฝ่ายร่วมกันสร้างบรรยากาศของสันติภาพให้กลับคืนมาทดแทนความรุนแรงที่สร้างรอยร้าวและบาดแผลมาอย่างยาวนานให้กลับคืนมา

ในขณะที่อาจารย์ไซรายา จามจุรี ทูตนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นนักวิชาการในสังกัดมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวด้วยความท้อแท้ว่า “แล้วจะเหลือใคร? วันนี้ผู้ยิงโดนยิงเสียชีวิตที่นาธิวาส โดยเมื่อปี 2556 สามิเธอก็โดนยิงเสียชีวิต”

ส่วนอาจารย์ ดร.พัทธิธรา นาควโรรัตน์ ผู้ทำงานสันติภาพชายแดนใต้กว่า 10 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล ก็ระบุว่า “แถลงการณ์ไม่รู้จักเขียนอะไรแถลงแล้ว” ถึงจะไม่มีถ้อยคำใดจะรังสรรค์แทนความอึดอัดคับข้องเศร้าเสียใจ ถึงแม้จะไม่มีน้ำตาจะไหล แต่ก็เดินหน้าต่อไปเพื่อจะหวังคืนสันติภาพและความเป็นธรรมกลับคืนมา”

ดร.วิสุทธิ บิลลาเต๊ะ ประธานฝ่ายวิชาการและการศึกษา คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ได้เรียกร้องให้มุสลิมเองต้องช่วยแก้ปัญหาด้วยตนเองผ่าน 3 ปัจจัยคือ ความรู้ ความอดทน และการสักการะต่ออัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้าอย่างถูกต้อง โดยท่านส่งบทความศาสนธรรมให้ทุกชุมชนมุสลิมได้อ่าน วันตรุษอีดิฟิตรีซึ่งตรงกับ 4/5 มิถุนายน 2562 มีใจความพอสรุปได้

ดังนั้น
อันการที่สังคมหนึ่งๆ จะมีความสุขสงบโดยรวมได้นั้น ผู้คนในสังคมดังกล่าวต้องมีวิถีชีวิต มีแนวคิดที่ไม่สุดโต่ง และไม่หย่อนยานเกินไป

พูดอีกนัยหนึ่งคือ มีความคิด และวิถีชีวิตอยู่บนทางสายกลาง หรือความพอดีนั่นเอง และทางสายกลางนี้จะเกิดขึ้นได้จริงต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ ความรู้ ความอดทน และการสักการะต่ออัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้าอย่างถูกต้อง

1. ความรู้
แม้มนุษย์จะเป็นสิ่งถูกสร้างที่ประกอบด้วยสติปัญญาอันล้ำเลิศ แต่การใช้สติปัญญาเพียงลำพังเพื่อค้นหาความจริงและความถูกต้อง ย่อมไม่อาจทำให้บุคคลบรรลุสู่ทางสายกลางแห่งชีวิตจริงๆ ได้ เพราะสติปัญญาย่อมมีข้อจำกัด เช่นเดียวกับ การมองเห็นภายนอกของเราก็มีข้อจำกัด และต้องมีตัวช่วยในการมองเห็น

ตัวช่วยที่จะทำให้อุปมามองเห็นทางสายกลางได้คือ ความรู้ที่มาจากองค์พระผู้ทรงสร้างมนุษย์และผู้ทรงประทานทางสายกลางมาให้ ซึ่งก็คือ ความรู้จากอัลกุรอาน และสุนนะฮ์อันเนื่อง

เป็นองค์ความรู้ที่มีใช้เพียงทุกชีวิตตัวอักษร แต่ได้ผ่านการพิสูจน์เชิงปฏิบัติมาแล้วว่าสามารถ

สร้างสันติสุขและความร่มเย็นขึ้นได้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติโดยบรมคาสนทูตแห่งอัลลอฮ์ นบีมุหัมมัด ﷺ

ตั้งอัลลอฮ์ได้ทรงมีพระดำรัสไว้ในซูรอฮ์ อาลอิมรอน : 164

“แท้จริงอัลลอฮ์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณใหญ่หลวงต่อปวงผู้ศรัทธาทั้งหลาย เมื่อพระองค์ส่งคาสนทูตมายังพวกเขา มาทำหน้าที่เผยแพร่องค์ศาสนาแห่งอัลลอฮ์ให้พวกเขาฟัง ชัดเกล้าพวกเขา และสอนพวกเขา ให้รู้วิถีชีวิตตามคัมภีร์รวมถึงวิหยปัญหาต่างๆ แก่ก่อนหน้าพวกเขาจะอยู่ในภาวะของความหลงผิดอย่างชัดเจนก็ตาม”

การเรียนรู้วิถีชีวิตที่บรมคาสนทูตได้ปฏิบัติตามคำสอนจากคัมภีร์แห่งอัลลอฮ์ จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิม หากไม่แล้วมุสลิมคงหาทางสายกลางไม่เจอ และการหาทางสายกลางไม่เจอ ก็ทำให้มุสลิมมีสถานภาพเป็นผู้หลงทาง 2 แบบ คือ หากไม่เป็นผู้หลงทางโลกจนกลายเป็นคนที่ทุ่มเทชีวิตทั้งหมดเพียงเพื่อความสุขสบายจบ ก็อาจกลายเป็นคนหลงทางในการเดินไปสู่สวรรค์ได้เช่นกัน

การหลงทางที่นำสู่สวรรค์อาจพบได้ทั้งในรูปแบบของการใช้ความรุนแรง สังหารหมู่ประชาชน ผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เห็นด้วยกับตนในนามของการญิฮาด หรือการปฏิบัติศาสนกิจที่มุ่งหวังสวรรค์ในอาคิรอฮ์ แต่ขาดความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตนบนโลกนี้ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ความรู้ที่นำไปสู่การยึดมั่นต่ออัลกุรอานและสุนนะฮ์จึงจำเป็น และการขาดความรู้ในเรื่องดังกล่าวก็มีแต่ทำให้เราหลงทิศผิดทางมากขึ้น ดังที่ท่านบรมคาสนทูตยืนยันว่า “ฉันได้ทั้งสองอย่างไว้แก่พวกท่าน ซึ่งหากพวกท่านยึดมั่นสองอย่างนี้ไว้ ก็จะไม่มีความหลงทาง คัมภีร์แห่งอัลลอฮ์ และวัตรปฏิบัติแห่งคาสนทูตของพระองค์”

2. ความอดทน
การบรรลุสู่เป้าหมายใดๆ ในชีวิต ไม่ใช่เรื่องยากเกินไป แต่ก็ไม่ง่ายเสียทีเดียว
อุปสรรคสำคัญส่วนใหญ่อยู่ที่จิตใจของเราเอง ซึ่งมีกียิตความสุขสบายจนไม่ยอมต่อสู้ โดยเฉพาะการต่อสู้เพื่อความมั่นคงทางศาสนา เพื่อให้ได้มาซึ่งสวรรค์อันสถาพร ซึ่งเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์วางแนวทางไว้ว่า บุคคลจะบรรลุสู่สวรรค์ได้นั้นจะต้องผ่านบททดสอบของพระองค์เสียก่อน

“พวกเจ้าคิดหรือว่าจะได้เข้าสวรรค์ โดยที่อัลลอฮ์ยังไม่ทรงทำให้ประจักษ์ว่าผู้ใดได้ต่อสู้บ้าง และผู้ใดที่อดทนบ้าง”

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 7 - พุธสัปดาห์ 13 มิถุนายน 2562

ปีที่: 39

ฉบับที่: 2025

หน้า: 31 (เต็มหน้า), 32

Col.Inch: 194.93 Ad Value: 93,566.40

PRValue (x3): 280,699.20

คลิ๊ป: สีสี่

หัวข้อข่าว: รายงานพิเศษ: รอมฎอนเลือด กระแสและข้อเสนอของผู้นำมุสลิม

ทางสายกลางในชีวิตตามแบบฉบับอิสลาม
ยามที่โลกคุกกรุ่นด้วยไฟแห่งความลุ่มหลงใน
มายาคติ เป็นสิ่งแปลกหน้า ที่ผู้คนบางกลุ่มพา
กันต่อต้านอย่างรุนแรง และใช้วิธีการอันหลากหลาย

“พวกเขาปรารถนาจะให้พวกเจ้าปฏิเสธ เหมือน
ที่พวกเขาปฏิเสธ พวกเจ้าก็จะได้เท่าเทียมกัน(กับ
พวกเขา)...”

การเรียนรู้ให้เข้าใจทางสายกลาง และลงมือ
ปฏิบัติจริง จึงมีความจำเป็นต้องใช้ความอดทน
เป็นอย่างสูง การขาดความอดทนอาจทำให้เป็น
ผู้ขาดความรู้ หรือรู้ไม่เพียงพอต่อสถานการณ์
ซึ่งย่อมกลายเป็นเหยื่อได้

ไม่เป็นเหยื่อของแนวคิดสุดโต่งบางอย่าง ก็
เป็นเหยื่อของกระบวนการ “ทำให้ปฏิเสธ” อิสลาม
ได้

แม้จะมีความรู้แล้ว แต่ขาดความอดทน เรา
ก็คงไม่อาจสร้างทางสายกลางขึ้นในสังคมนั้นได้
เพราะการสร้างทางสายกลางดังกล่าวจะต้อง

ต่อสู้กับหลายๆ อุปสรรค ทั้งจากมุสลิมกันเอง
บางกลุ่มที่ทำตัวขัดขวางการเติบโตของอิสลาม
เสียเอง เพราะความโหดเหี้ยมบาปบุญญา หรือ
เพราะหวงอำนาจยศถาที่ตนดำรงอยู่

ดังที่เราเห็นได้จากกรณีอุลละมาฮ์สายกลาง
หลายท่านในโลกอาหรับต้องเผชิญกับการถูก
จับกุมคุมขังทรมาน และถึงขั้นประหารชีวิต โดย
ไม่มีข้อหาใด นอกจากไม่เห็นด้วยกับผู้มีอำนาจ
ในการทำให้อิสลามหรือมุสลิมเสียหาย

ขณะที่ในศรีลังกา มุสลิมกำลังถูกไล่ล่าสังหาร
จากผลการกระทำของขบวนการก่อการร้ายไอซิส
ทั้งหมดนี้สะท้อนว่า การสถาปนาทางสาย
กลางมิใช่เรื่องง่าย แต่เต็มไปด้วยอุปสรรคขวาก
หนาม

ซึ่งเราจะต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างสูง จึง
จะประสบชัยชนะ

กระนั้นก็ตาม แม้จะยากเย็นเพียงใด เราต้อง
มั่นใจในชัยชนะเสมอ

เพราะอัลลอฮ์ทรงสัญญาไว้ว่า

“โอ ผู้มีศรัทธาทั้งหลาย จงมีความอดทนใน
ส่วนตัวของพวกเจ้า จงอดทนในการปฏิสัมพันธ์
กับผู้อื่น จงตื่นตัวพร้อมระวังภัยจากศัตรูอยู่
เสมอ และจงอย่าเกรงต่ออัลลอฮ์เถิด เพื่อพวก
เจ้าจะประสบความสำเร็จแท้จริง”

3.การถือการต่ออัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้าอย่าง
ถูกต้อง

การทุ่มเทสรรพกำลัง โดยหวังแค่ความสุข
ทางโลก ทำให้ความสมดุลของชีวิตและสังคม
เบี่ยงเบนไป

การถือวัตถุเป็นสรณะของชีวิต ทำให้ความ
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนเปราะบางและห่าง
เหิน ช่างยังสามารถทำร้ายกันได้ตลอดเวลา ด้วย
วิธีการต่างๆ ที่เต็มไปด้วยความอธรรม

ความเลวร้ายนี้แผ่ลามไปยังสิ่งแวดล้อมอย่าง
หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะการบริโภคที่เกินพอดีสร้าง
เศษซากที่ถูกทิ้งสู่ระบบนิเวศมากมาย

ซ้ำร้ายความโลภโมโหยังกระตุ้นให้คน
เรารู้เข้าทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง
แม้ทรัพยากรเหล่านั้นจะเป็นปัจจัยหลัก
ในการดำรงอยู่ของตนก็ตาม

การทำให้สังคมกลับสู่ความสมดุลระหว่างมิติ
ทางวัตถุกับมิติทางจิตวิญญาณจึงมีความจำเป็น
และสามารถทำได้ด้วยการสร้างพื้นที่ให้คนเรามี
ความตระหนักและสำนึกว่าเรามีที่อยู่เพื่อแสวงหา
วัตถุ แต่อยู่เพื่ออัลลอฮ์พระผู้เป็นเจ้า และวัตถุก็
เป็นเพียงเครื่องมือหนึ่งในการช่วยให้เราเดินไป
สู่เป้าหมายนั้น

พื้นที่แห่งจิตสำนึกเช่นนี้ มีอยู่เต็มเปี่ยมใน
การประกอบศาสนกิจต่างๆ ที่อิสลามกำหนด
ขึ้น ตั้งแต่การกล่าวปฏิญาณตน การละหมาด
การซะกาต การถือศีลอด และการประกอบพิธี
ฮัจญ์

ทุกศาสนกิจที่กล่าวถึงล้วนเป็นเป็นสิ่งที่ช่วย
ตอกย้ำ ผลิตซ้ำ อุดมการณ์แห่งการดำรงอยู่ของ
มนุษย์ที่เชื่อมโยงกับอัลลอฮ์เป็นหลัก คอยจุด
ดึงผู้ปฏิบัติมิให้หลงเพริดไปกับค่านิยมต่างๆ
ที่ทำให้หลงลืมพระองค์ ตลอดจนวางระเบียบ
ปฏิบัติต่างๆ ที่เปี่ยมด้วยวิทย์ปัญญา อันบุคคล
สามารถนำไปเป็นวิถีชีวิตของตนได้ ซึ่งจะเกื้อกูล
คุณประโยชน์อันมหาศาล ทั้งต่อตัวผู้ปฏิบัติเอง
และสังคมส่วนรวมด้วย

การรู้จักนำระเบียบแบบแผนแห่งการอิบาดะฮ์

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 7 - พฤหัสบดี 13 มิถุนายน 2562

ปีที่: 39

ฉบับที่: 2025

หน้า: 31 (เต็มหน้า), 32

Col.Inch: 194.93 Ad Value: 93,566.40

PRValue (x3): 280,699.20

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: รายงานพิเศษ: รอมฎอนเลือด กระแสและข้อเสนอของผู้นำมุสลิม

ดะฮฺมา เป็นแบบแผนแห่งการดำเนินชีวิต ถือได้ว่าเป็นการนำอิกมาฮฺที่อัลลอฮฺทรงสอน และศาสนทูตได้ปฏิบัติมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง สมดังที่องค์อัลลอฮฺตรัสไว้ว่า "ทรงสอนพวกเจ้าให้รู้จัก (กฎเกณฑ์ใน) คัมภีร์ และ (ทรงสอนให้รู้จัก) วิหยปัญญา"

ระบบศาสนพิธีหรืออิบาเดฮฺ (การสักการะต่ออัลลอฮฺพระผู้เป็นเจ้าอย่างถูกต้อง) เช่นนี้ จึงเป็นการสร้างสมดุลขึ้นในวิถีชีวิตของคนเรา มิให้เป็นทาสของความสุขทางโลกจนหลงลืมโลกหน้า/อาคิรฮฺ

ขณะเดียวกันก็มีได้กำหนดให้ต้องชวนขวยสุโลกหน้า/อาคิรฮฺ โดยละทิ้งภพภพทางโลกไปอย่างสิ้นเชิง แต่สามารถหาความสุข ความรื่นเริงบนโลกได้ ในกรอบของการสร้างความเข้มแข็ง

กณะทำงานนาระผู้หญิงชายแดนใต้ 23 องค์การได้เสนอเรื่องพื้นที่สาธารณะที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก ผู้หญิง และผู้บริสุทธิ์

"ให้พื้นที่สาธารณะ อันได้แก่ ถนน ตลาด โรงเรียน มัสยิด วัด สถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม ปลอดภัยมากที่สุด

เนื่องจากสถานที่ดังกล่าวมีเด็กและผู้หญิงเป็นผู้ใช้ประโยชน์ ทั้งในการเดินทางสัญจรไปมา เป็นแหล่งทำมาหากิน จับจ่ายใช้สอย จัดหาสิ่งของจำเป็นสำหรับคนในครอบครัว เป็นจุดนัดพบพักผ่อนหย่อนใจ เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ที่แสดงถึงอัตลักษณ์และให้คุณค่าต่อจิตวิญญาณของผู้หญิง รวมทั้งเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุตร-หลานด้วย"

ดังนั้น คณะทำงานนาระผู้หญิงชายแดนใต้ จึงขอเรียกร้องต่อหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบต่อ

ความปลอดภัยและผู้ใช้กำลังอาวุธทุกฝ่าย รวมทั้งคนในชุมชนสังคม ดังนี้

1. ผู้ใช้กำลังอาวุธทุกฝ่ายต้องยุติการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่สาธารณะดังกล่าว เพื่อไม่ให้เด็ก ผู้หญิง และผู้บริสุทธิ์ได้รับผลกระทบที่นำไปสู่การเสียชีวิต บาดเจ็บ พิการ และขาดพื้นที่ปลอดภัยในการใช้ชีวิตประจำวันและทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อผู้หญิงและทุกคนในครอบครัว

2. ขอให้ผู้ใช้กำลังอาวุธทุกฝ่ายทางออกโดยวิธีการทางการเมือง หลีกเลี่ยงการใช้กำลังอาวุธที่ทำให้เด็ก ผู้หญิง ผู้บริสุทธิ์ และกลุ่มเป้าหมายเปราะบางได้รับผลกระทบ ขณะเดียวกันก็ต้องหาทางลดและไม่สร้างเงื่อนไขข่มขู่ให้อีกฝ่ายใช้เป็นข้ออ้างก่อเหตุในพื้นที่สาธารณะ และ

3. ขอเชิญชวนให้ทุกภาคส่วนร่วมกิจกรรมกันในรูปแบบประชาหรือสถานเสาวนา เพื่อหาทางออกในวิถีทางสันติ พร้อมลงมือดำเนินการตามบริบทของพื้นที่นั้นๆ เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก ผู้หญิง ผู้บริสุทธิ์ และทุกคนในชายแดนใต้

#พื้นที่ปลอดภัย

#IHL

#รอมฎอน ●

หมายเหตุอ่านเพิ่มเติม

1. <https://voicefromthais.jes.wordpress.com/.../e0b8a5e0b887e0...>

2. ข้อเรียกร้องของเครือข่ายสตรีเรื่องพื้นที่ปลอดภัย

https://www.matichonweekly.com/special-report/article_158355

3. อ่านกฎบะฮฺวันอิติลฟิฎริ (บทการอ่านศาสนธรรม) ประจำปี ฮ.ศ.1440 (ฉบับเต็ม) <http://spmnews.com/?p=16571&fbclid=IwAR0sJdecCT2kdS-d9NfrxSuNliUNnV5-ua2twsLTVQWJlhE-NYPxmDPaxYU>